

පස හා ජල සංරක්ෂණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය

ආර්. ඇම්. කේ. බී. වික්‍රමසිංහ හා ඒ. එම්. එස්. සෙනවිරත්න මිය

දිනෙන් දින උග්‍රවන ඉඩම් හිඟයට ඇති එකම පිළියම වන්නේ දැනට තිබෙන ඉඩම් ප්‍රමාණයෙන් උපරිම ප්‍රයෝජනය ලැබීමයි. මෙය කළ යුත්තේ විද්‍යානුකූල හා ඥාණාන්විතව පස සංරක්ෂණ ක්‍රමයන් අනුගමනය කිරීමෙන් පමණකි. පස යථා තත්ත්වයේ තබා ගැනීම සඳහා භෞතික හා රසායනික වශයෙන් සංරක්ෂණය කළ යුතුය. පස ස්වාභාවික තත්ත්වයට සරිලන අයුරින් පවත්වා ගන්නේ නම් එහි සංරක්ෂණය බොහෝ දුරට නිරායාසයෙන් සිදුවේ. භූමියේ කෘෂිකාර්මික ප්‍රයෝජනයේ ප්‍රමාණය අනුව එහි සංරක්ෂණ කටයුතු ද යෙදිය යුතු අතර, එහි සාරවත් භාවය රඳවා ගැනීමට වග බලා ගැනීම කෘෂිකාර්මිකයින්ගේ යුතුකමකි.

අප රටේ බොහෝ කෘෂිකාර්මිකයන් සැළැස්මකින් තොරව හා සංරක්ෂණ අවශ්‍යතා නොසලකා ඉඩම් වගා කිරීම නිසා වර්ෂයකින් හෝ දෙකකින් ඒවා වගාවට නුසුදුසු තත්ත්වයට පත්වේ. මෙවැනි ඉඩම් විශේෂයෙන් කඳුරට ප්‍රදේශය තුළ දක්නට ලැබේ. හේවාහැට, දුම්බර, බදුල්ල, වලපනේ, පස්සර යන ප්‍රදේශවල දුම්කොළ ඉඩම් ද, හේන් ගොවිතැන් කර ඇති ඉඩම් ද, පොදු වශයෙන් මධ්‍යම කඳුකරයේ ඇති සුළු තේ ඉඩම් ද, මෙවැනි තත්ත්වයකට පත්වී ඇත. මීට බලපාන විශේෂ කරුණක් නම් වගා බිම්වල උදළු වැනි පළල් තල ඇති උපකරණවලින් සාමූහික වලි නෙලීමෙන් විශාල පස් ප්‍රමාණයක් කැපී බෑවුමේ පහතට රොක්වී, වර්ෂා කාලයේ දී ජල මාර්ග ඔස්සේ ඉවත්වීමෙන් මතුපිට සරුපස ක්ෂයවීමයි. තවද, අනිස්ථිර තද බෑවුම් සහිත ඉඩම්වල කන්න බෝග වගා කිරීමද මීට හේතුවක්වේ. අක්‍රමවත් ඉඩම් භාවිතය නිසා සාරවත් පස සෝද පාලුවීමට ලක්වන අතර, අපේ ස්වාභාවික වන සම්පත හා ඒ ආශ්‍රිත වූ වෙනත් සම්පත් අපට අහිමිවේ.

අධික භූවිෂමතාවයකින් හෙබි කඳුරට, පස සෝද පාලුවට ලක්වීම නිසා එම ප්‍රදේශයේ ජලාශයන්හි බෙහෙවින් රොන්මඩ තැන්පත්වී ඇත. නුවරඑළිය වැවේ රොන්මඩ තැන්පත්වීමේ හේතුවෙන් වර්ෂා කාලයේදී නගරයේ ඇතැම් කොටස් ජලයෙන් යටවූ අවස්ථාවන්ද වාර්තා වී ඇත. මහනුවර වැවේ හා නෝර්ටන් ජලාශයේ මේ අන්දමට රොන්මඩ තැන්පත්වීම හේතුවෙන්, ඒම ජලාශවල රොන්මඩ ඉවත්

කිරීමට රජයට විශාල වියදමක් දැරීමට ද සිදුවී ඇත. පෙර නොවූ ආකාරයට නුවරඑළිය නගරය මෙවැනි ගංවතුර තර්ජනයකට මුහුණ පෑමට සිදුව ඇත්තේ අවට පරිසරය ගැන හෝ ඉඩම්වල ස්වභාවය ගැන හෝ නොසලකා තද බෑවුම් එළිකර එලවළු වැනි කන්නබෝග වගා කිරීම හා ස්වාභාවික ජලමාර්ග අවහිර කිරීමේ හේතුවෙනි. මෙවැනි ප්‍රදේශයක කැලෑ ව්‍යාප්තියට ප්‍රමුඛස්ථානයක්දී කටයුතු කළයුතුව ඇති නමුත්, දැනට සිදුවන්නේ තිබෙන සුළු කැලෑ ප්‍රමාණය ද වගාව, දූව සහ දර සඳහා කැපීමයි. මේ නිසා ප්‍රදේශයේ ස්වාභාවික දේශගුණික තත්ත්වයට අහිතකර ලෙස බලපා ඇති අතර, ජල හිඟයටද මුහුණ පා ඇත.

මෙවැනි අක්‍රමවත් ඉඩම් භාවිතය නිසා ඒ ආශ්‍රිත වූ ගම්මානවල ගෘහ කටයුතුවලටත්, වගාවන්ටත් අවශ්‍ය ජලය නොලැබෙන අයුරින් භූගත ජල මට්ටම පහත් වී ඇත. මේ නිසා මෙම ප්‍රදේශයේ හා මුළු දිවයිනේම ආර්ථික කටයුතු කෙරෙහි මෙය අහිතකර අයුරින් බලපා තිබේ. මෙම ප්‍රදේශයට අයත් උඩහේවාහැට කොටසේ පිහිටි වඩුවාවල ඇල, බෝධි ඇල හා මුරපොල ඇල වැනි වාරිමාර්ග ක්‍රමවලින් මේ නිසා උපරිම ඵල නෙලාගැනීමට නොහැකිවී තිබේ. දැනටමත් එම ප්‍රදේශයේ පිහිටි කුඩා වැව් රාශියක් ද රොන්මඩ පිරීම නිසා ඒවායින් බලාපොරොත්තු වූ සේවාව නොලැබෙන තත්ත්වයකට පත්ව ඇත.

භූගෝලීය පරිසරය මත සත්ව හා පැලෑටි සම්පත, සෞඛ්‍ය හා දේශගුණික තත්ත්වයක් මත පවතී. සමස්ත යක් වශයෙන් ප්‍රදේශයේ සෞන්දර්යාත්මක අගය රැකීම හා රටේ යහපත තකා පස හා ජල සංරක්ෂණ සැළැස්මක් මෙම ප්‍රදේශයතුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වන්නකි. කඳු මුදුන්, ජලාශ්‍රිත ප්‍රදේශ හා තද බෑවුම් සහිත නොගැඹුරු පසක් ඇති ඉඩම් සහ ජලමාර්ග දෙපස වගාවට යොදා නොගෙන ස්වාභාවික වනාන්තරයන් ගස් වැඩීමට ඉඩහැර තබන්නේ නම් සංරක්ෂණ සැළැස්මක මූලික අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමට උපකාරීවනු ඇත. වගාවන්ට සුදුසු ඉඩම්, භූමියේ පිහිටීම හා පසෙහි ගුණාංගයන් අනුව වාර්ෂික හා ස්ථිර බෝග වගාවට යොදාගත හැකි අතර එම වගා ඉඩම්වල යාන්ත්‍රික හා ශෂ්‍ය යන පස සංරක්ෂණ පිළිවෙත් අනුගමනය කළ යුතුවේ.

තේ වැනි ස්ථිර බෝග වගාවේදී යොදන පස සංරක්ෂණ ක්‍රමයන්ට වඩා කන්න බෝග වගා කිරීමේදී යෙදිය යුතු පස සංරක්ෂණ ක්‍රම ස්ථිර හා දැඩි ලෙස භාවිතා කළ යුතුය.

කොත්මලේ, වික්ටෝරියා, රත්දෙනිගල සහ රන්ටැම් වැනි මහවැලි ව්‍යාපාරයන්ට සම්බන්ධිතවූ ජලාශයන් පෝෂණය කරනු ලබන ජලාශ්‍රිත ප්‍රදේශය වන්නේ මධ්‍යම කඳුකරයයි. මෙම ව්‍යාපාරයේ සාර්ථකත්වය රැදී පැවැත්ම සඳහා උක්ත ජලාශයන්හි රොන්මඩ තැන්පත් විමෙන් හා නියං කාලයේ ජල හිඟයෙන් ආරක්ෂා කර ගත යුතුය. මධ්‍යම කඳුකරයේ පස හා ජල සංරක්ෂණ ස්ථිර ධාතුමක් ක්‍රියාත්මක කරන්නේ නම් එය මහවැලිය වැනි ජාතික ව්‍යාපාර කෙරෙහි ජනතාව තබා ඇති බලාපොරොත්තු මල්ඵල ගැන්වීමට ඉඩහල්වනු ඇත.

මුළු දිවයිනටම ජල විදුලිය සපයන ප්‍රධාන ජලාශයක් වන මාවුස්සාකැලේ හා කාසල්ට් යන ජලාශ පිහිටා ඇත්තේද මෙම ප්‍රදේශයේ බැවින් එම ජලාශයන් පෝෂණය කරන ජලාශ්‍රිත ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය කිරීම ඉතා වැදගත් කරුණක්වේ. මෙවැනි වැඩ පිළිවෙලක වැදගත්කම දැනටමත් අප සැමට අවබෝධවී ඇත.

රටේ අනාගත සෞභාග්‍යයට බලපාන මෙම වැදගත් කරුණ කෙරෙහි දැනට රජයේ අවධානය යොමුවී ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් රජය මගින් නොයෙකුත් පියවර ගැනීමට උත්සාහකර ඇති නමුත් ඊට මහජන සහයෝගය අවශ්‍ය තරමට නොලැබේ. රජයේ මෙවැනි කාලෝචිත වැඩ පිළිවෙළකට මහජන සහයෝගය නොමසුරුව ලැබෙන්නේ නම් එය සාර්ථකවී රටේ සෞභාග්‍යය උදකරලීමට හැකි වනු නොඅනුමානය.

ආහාරයට එළවලු

අප ගන්නා ආහාරයේ එළවලු වලට ඇත්තේ ප්‍රධාන තැනකි. ප්‍රධාන වශයෙන් බත් ආහාරයක් වශයෙන් ගන්නා ශ්‍රී ලංකාවේ හැම ගෘහිනියකම පාහේ බත් සමග එළවලුත් කැමට සකස් කර ගනී. ගම්බද ප්‍රදේශවල වැවෙන මුතුණුවාන්න, තම්පලා, නිවිති, කරවිල, වම්බලු, මෑ කරල් ආදී එළවලුවලට එතරම් සමාජ වටිනාකමක් නොමැති වුවද, පෝෂණ ගුණය අතින් සලකා බලන විට, මෙම එළවලු ද ප්‍රමාණවත් වටිනාකමකින් යුක්තය.

එළවලු මිලට ගැනීමේ දී බොහෝ විට ගෘහිනීන් සැලකිල්ලට ගන්නා බව පෙනීමෙන් ඇත්තේ ප්‍රමාණයයි. එහෙත් ඇත්ත වශයෙන් ම සැලකිය යුතු වන්නේ පෝෂණ ගුණයයි. මේ අතර වෙළඳ පොලේ දී සමාජීය වටිනාකමින් අධික එළවලු තෝරා ගැනීමට ද පුරුදු වී සිටී.

එළවලු පිසීමේදී ද ගෘහිනියන් බොහෝ විට ඒවායේ ඇති පෝෂණීය ගුණය වැනසී යන සේ වැඩි වේලාවක් ඒවා පිස ගැනීමට පුරුදු වී සිටිති.

කෘෂිකර්ම සංවර්ධන ව්‍යාපාරයේ දී වැඩි වැඩියෙන් එළවලු වගා කිරීමට ගනු ලබන උත්සාහයන්ට සමාන්තරව ඉහත කී ලෙස එළවලු මිලට ගැනීමේ දී හා පිස ගැනීමේ දී පෝෂණීය ගුණය සැලකිල්ලට ගැනීමේ නව ආකල්පයන් ද ප්‍රවලිත කළ යුතුව ඇත.